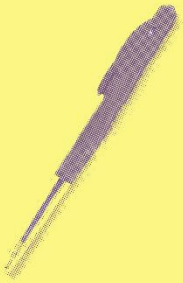
Masters
2024–2025
& 2025–2026

Scriptie-prijs lees-bevordering

Juryrapport

Tweejaarlijks wordt de Scriptieprijs Leesbevordering uitgereikt aan de beste masterscriptie op het gebied van lezen en leesbevordering. De organisatoren, **Stichting Lezen** (Nederland) en **Iedereen Leest** (Vlaanderen), willen hiermee onderzoek naar het lezen en de leescultuur stimuleren en beloftevolle masterscripties op gebied van leesbevordering meer zichtbaarheid geven.

De jury heeft voor deze veertiende editie 23 inzendingen ontvangen (12 Nederlandse onderzoekers en 11 Vlaamse). De jury was positief verrast door de grote verscheidenheid aan onderzoeksdisciplines en thema's binnen de inzendingen. De wijze waarop theoretische modellen werden toegepast, werkte inspirerend. Veel onderzoekers namen originele stappen om tot hun resultaten en conclusies te komen. De jury vond het dan ook hartverwarmend om te zien hoe begaan de masterstudenten zich voelen met hun onderwerp. Hoe leesbevordering een kentering kan betekenen voor dalende leesprestaties, is duidelijk een vraag waar veel (jonge) onderzoekers zich voor engageren.

Als belangrijkste selectiecriteria hanteerde de jury:

- Wetenschappelijke kwaliteit: getuigt de scriptie van een goede beheersing van relevante onderzoeksmethoden en -technieken? Is de argumentatie overtuigend?
- Verslaglegging en taalgebruik: is de tekst gestructureerd, helder en coherent? Wordt een foutloos taalgebruik gehanteerd?
- Relevantie: wat is de impact van het onderzoek op wetenschap en/of praktijk m.b.t. leesbevordering?
- Creativiteit: is de scriptie innoverend op vlak van onderwerpkeuze en/of aanpak?

Alle inzendingen werden besproken en de volgende scripties zijn **genomineerd**:

- *Kortverhalen in de klas: Een kwalitatieve analyse van "Literatuur op School"* van Rosa Cleiren, Master 'Westerse Literatuur' aan KU Leuven.
- *Fostering reading enjoyment among Dutch adolescents: Literary education, reading campaigns, and BookTok through the lens of Self-Determination Theory* van Floor Hoeksema, Master 'Book & Digital Media Studies' aan Universiteit Leiden.
- *'Mag ik de normale huidskleur?': Over de witte norm in de Nederlandse jeugdliteratuur* van Rieke Alderliesten-van Vliet, Master 'Jeugdliteratuur' aan Tilburg Universiteit.

De jury kwam na een vergelijkende beoordeling uit op **twee eervolle vermeldingen en één laureaat** van de Scriptieprijs Leesbevordering 2024-2026.

De scriptie van **Rieke Alderliesten-van Vliet** krijgt een **eervolle vermelding** voor de uitvoering van haar onderzoek naar hoe de witte norm in jeugdliteratuur terugkeert in het leesgedrag en de voorstelling van het ik-personage bij 7- en 8-jarige kinderen. De jury was onder de indruk van het opgezette experiment waarbij de onderzoeker een stem geeft aan de lezer zelf. Het onderwerp is uitermate actueel en al vaker onderzocht, maar deze scriptie brengt het tot een vernieuwende reflectie op het leesgedrag. Het onderzoek kan een belangrijke aanvullende stem zijn in het debat rond het belang van diverse representatie in kinder- en jeugdliteratuur. **Gefeliciteerd, Rieke!**

Ook **Floor Hoeksema** ontvangt een **eervolle vermelding** voor haar onderzoek naar het effect van Nederlandse leesbevorderingsinitiatieven op de intrinsieke leesmotivatie. Daarbij maakte ze gebruik van de zelfdeterminatietheorie om retrospectief verschillende initiatieven te screenen. De jury prijst de heldere vraagstelling en duidelijke opbouw. Deze thesis toont op een originele manier aan dat leesmotivatie en leesplezier belangrijke factoren zijn in de geanalyseerde initiatieven, een belangrijke bevinding die gehoord moet worden in de nasleep van de PISA-resultaten en het daaropvolgende debat. De jury looft de conclusies voor de praktijk, waarmee leesbevorderaars aan de slag kunnen. **Proficiat, Floor!**

Als **laureaat** bekroont de jury de scriptie van **Rosa Cleiren**. Haar scriptie onderzoekt hoe een schoolproject rond kortverhalen pedagogisch en didactisch is onderbouwd en tot welke ervaringen het leidt bij zowel leerkrachten als leerlingen. De jury is onder de indruk van de ambitieuze opzet waarbij de onderzoeker methodes als interviews, observatie en documentanalyse op doordachte wijze combineert. In een korte tijdspanne zette zij veel verschillende stappen om tot haar bevindingen te komen. De beschreven interventie is een goed onderbouwd praktijkvoorbeeld dat inspirerend werkt voor tal van andere scholen. De jury wil dan ook haar appreciatie uiten naar de leerkrachten van de Antwerpse school die zich voor dit project inzetten. De scriptie van Rosa zorgt voor een stevige wetenschappelijke verdieping van deze interventie, en is een treffend voorbeeld van hoe onderzoek en praktijk elkaar kunnen versterken. Met veel bewondering bekroont de jury het onderzoek van Rosa met de Scriptieprijs 2024-2026. **Van harte gefeliciteerd, Rosa!**

Namens de jury:
Juryvoorzitter Marloes Schrijvers (Hogeschool Rotterdam)
Elke Brems (KU Leuven, campus Antwerpen)
Anne van Buul (Hogeschool de Kempel)
Zoë Ghyselinck (KU Leuven, campus Kortrijk)
Alexander Smit (Rijksuniversiteit Groningen)

Voor meer informatie over de Scriptieprijs Leesbevordering:

Stichting Lezen
www.lezen.nl
Tannaz Gakwisi
tgakwisi@lezen.nl

Iedereen Leest
www.iedereenleest.be
Simon Bequoye
simon.bequoye@iedereenleest.be

Scriptie-prijs lees-bevordering 2024-2026